

Prohlášení Humánní Pedagogiky

(Манифест на чешском языке)

Preambule

Před 25 lety skupina novátorsky zaměřených učitelů vydala prohlášení s názvem: „Kooperativní pedagogika“ („Pedagogika sotrudničestva“, Peredělkino, 1986). Během dalších let byly publikovány zprávy ze setkání učitelů – novátorů, v kterých byly projednávány různé aspekty kooperativní pedagogiky: „Demokratizace osobnosti“ (Cinandali, Telavský okres, Gruzie, 1987), „Metodika obnovy“ (Moskva, 1988), „Vstoupíme do nové školy“ (Krasnodarský kraj, 1988)

Myšlenky kooperativní pedagogiky byly nadšeně přijaty velkým počtem učitelů, jejichž tvůrčí práce obnovila vzdělávací praxi a posunula vědecké vědomí. Princip spolupráce se stal součástí pedagogické teorie.

Vzdejme poctu světlé památce hlavního redaktora „Učitelských novin“ (Učitělskaja gazeta) - V. F. Matvějevovi a vynikajícímu pedagogovi mysliteli S. L. Solovějčikovi, kteří byli iniciátory těchto setkání.

Avšak dnes je svět již jiný: změny, které se ve světě udály za poslední desetiletí, vyvolávají hluboké obavy a starosti o osud dětí a vzdělání, o osud pokroku lidstva na cestě vzhůru, o zachování života na planetě Zemi.

Je zapotřebí uznat klasické pedagogické hodnoty s jejich základními pojmy duchovnosti a humánnosti, lásky a dobra, míru a blaha. Pouze díky změně v pedagogickém vědomí, lze na základě těchto pojmů překonat nešvar vzdělání, jímž je autoritářství, které v současném světě vytěsňuje duchovnost a mravnost. Naději na možnou obnovu pedagogického vědomí ožívují z jedné strany vzrůstající obavy společnosti o osud vzdělání, a z druhé strany narůstající tvůrčí potenciál pedagogického společenství

Tyto příčiny jsou důvodem, proč jsme se my,

stoupenci humánní pedagogiky,

vedoucí organizací humánní pedagogiky různých úrovní,

lidé různých národů a vyznání,

zástupci různých zemí,

učitelé, vychovatelé, rodiče, společenští činitelé,

zástupci vědy, -

rozhodli vydat „Prohlášení humánní pedagogiky“.

Za tímto účelem jsme se na pozvání prezidenta Mezinárodního Střediska humánní pedagogiky pana Š. A. Amonašviliho sešli na jeho usedlosti v Bušeti (Telavský okres, Gruzie).

Den 17. července 2011 budiž považován za den prohlášení

„Prohlášení humánní pedagogiky“.

Výzva

My, spoluautoři „Prohlášení humánní pedagogiky“,

se obracíme k světovému společenství všech lidí, kteří jsou znepokojeni současným stavem výchovy a vzdělávání dospívajícího pokolení,

obracíme se na každého učitele, vychovatele, pedagoga, vedoucího i zaměstnance ve sféře vzdělávání,

na každého rodiče,

na každého studenta pedagogické i nepedagogické vysoké školy a vyšší odborné školy,

na každého žáka,

na všechny lidi, kterým není lhostejná budoucnost naší planety.

Předkládáme „Prohlášení humánní pedagogiky“, jehož myšlenky slouží k duchovně mravnímu utváření dospívajícího pokolení v atmosféře humánnosti a osobnímu přístupu k Dítěti.

Vyzýváme vás k seskupení se kolem „Prohlášení“ a ke spolupráci na ozdravení a obnově vzdělávacího prostředí, aby každé Dítě:

- bylo vychováváno v Člověka Dobrého a s Velikou Duší,
- aby se rozvíjelo duchovně a mravně,
- aby si osvojovalo znalosti, které rozšiřují jeho vědomí a vedou k tvořivosti a konání dobra,
- učilo se vyjadřovat, zastávat a obhájit si v životě svou svobodnou vůli,
- mělo rádo svou Zemi, vážilo si, a s úctou se chovalo, ke staleté kultuře svého národa a lidstva.

V procesu obnovy vzdělání dle myšlenek humánní pedagogiky musíme počítat s překonáváním překážek jak ve vnějším, tak v našem vnitřním světě.

Mládež se vzdaluje hledání smyslu života

Svět se bouřlivě mění, avšak není přetvářen kulturou nebo světlými myšlenkami, ale vědeckotechnickým pokrokem s jeho sociálním postojem „urvi ze života, co se dá“. Samozřejmě, mnohé vynálezy vědy a techniky nás obohacují, rozšiřují horizonty lidského poznání, ale spolu s nimi jsou vyvíjeny supertajné zbraně hromadného ničení, absolutní kontrola za pomoci plošného „čipování“ a manipulace vědomím a podvědomím člověka a celých skupin lidí.

U mládeže je podporován zájem o hmotné věci, jsou podněcovány touhy k požitkům, jsou narušeny základy rodiny, duchovní, náboženské a národní pilíře zemí. Ze všech stran je propagován sex a prázdný způsob života. Vlády jsou sesazovány, vedou se války a státy se rozpadají.

Jako dozvuky duchovně mravního úpadku lidí můžeme pozorovat stále častější, silnější a ničivější živelné pohromy – zemětřesení, tsunami, záplavy, lesní požáry, epidemie nových onemocnění, výbuchy atomových elektráren a vojenských skladů, letecké, lodní a vlakové katastrofy. Naráz jsou zničena celá města, umírají tisíce, stovky tisíců lidí.

Tyto globální otřesy, jichž jsme svědky, se odrážejí také na vzdělanosti. V různých zemích jsou prováděny reformy, které jsou společností brány jako protinárodní. Vedou ke snížení úrovně vzdělanosti lidí a nadhodnocují význam požitků, materiálního blahobytu, zajištění soukromého života dokonce na úkor ostatních lidí. Takové společenství lidí je náchylné k ovládnutí a manipulaci.

Ve vzdělávacím procesu je mládež vytrvale odváděna od vznešeného náhledu na svět, od hledání smyslu života a předurčení, od pojmu sloužit vysokým myšlenkám, od duchovních výzev, od pocitů svědomí, dluhu, odpovědnosti. Výukové procesy a jejich formální následky jsou nadřazovány nad výchovnými. Ze vzdělávání jsou vytlačeny úkoly duchovně mravního utváření mladých lidí. V prázdný pojem jsou přeměněny pojmy jako ušlechtilost a velkomyslnost, dobro a krása, obecné blaho a duchovní dokonalost, láska a oddanost, vlast a obecné lidské hodnoty. Skrze masové prostředky jako je internet, skrze standardizaci obsahu vzdělání, díky scestným pedagogickým předpisům je mladé pokolení připravováno pro egoistický život, místo aby bylo připravováno chránit a rozvíjet život jako takový, zdokonalovat svůj duchovně mravní svět a projevovat obecné dobro.

Co nepochází z lásky k dětem, to dobru neslouží

Musíme děti chránit před hnilobným vlivem hromadných sdělovacích prostředků, před tlakem destruktivních počítačových her a zábav, před pochybnými filmy a nedobrou muzikou, pokřiveným vlivem dospělých, od politických ambic vlády.

Copak je možné považovat včlenění tržního principu do vzdělání, či slovy K. D. Ušinského „hokynářského směru, který ze života začal pronikat do školy“, za projev péče státu o děti?

Je možné tvrdit, že násilná aplikace jednotných státních zkoušek do vzdělávacího procesu je projev nejoddanější lásky státu k dětem?

Můžeme uvěřit, že zavedení juvenilní justice, která se tváří jako ochránce práv dětí a která již stovkám tisíců dětem vzala štěstí vyrůstat ve vlastní rodině a možnost milovat rodiče, že je to projev lásky a starosti státu o děti?

Co můžeme říci o zavedení služby tak zvaných ombudsmanů na školách, o jejich jednání bez možnosti odvolat se, o tom, že je podporováno donášením žáků a učitelů navzájem – pramení to také z lásky k dětem?

Podobné případy jsou nešetrné pokusy o to, jak regulovat ve vzdělávacím procesu mravnost ne silou výchovy, ale „juvenilními“ zákony, které narušují jakoukoliv výchovu. Vždyť víme, že žádný z článků jakéhokoliv zákona trestního, občanského, administrativního práva, tím více juvenilní justice nemůže být spravedlivější, silnější a vyšší než zákon mravnosti a svědomí.

Jestliže v oblasti vzdělávání cokoliv pramení z jiného popudu než z lásky k dětem, z citlivé péče, bude to lež, která plodí další zlo.

Tak dochází k pohromám.

Nikdy nebylo takové ohromné množství dětí tuláků, nezabezpečených dětí, dětí opuštěných, dětí delikventů, jako je nyní.

Nikdy nebylo takové děsivé množství dětských sebevražd, agrese dospělých vůči dětem jako nyní.

Nikdy mezi dětmi a mládeží nebylo tolik narkomanů, kuřáků a alkoholiků co nyní.

Nikdy se k dětem nedostávala pornografie a nebylo takové běsnění dětské prostituce jako nyní.

Nikdy nevzkvétal ilegální obchod s dětmi jako nyní.

Nikdy nebyly rozšířeny fašismus, nacionalismus a religiozní nesnášenlivost mezi dětmi tak jako nyní.

Společnost a hromadné sdělovací prostředky nemilosrdně špiní řeč dětí sprostými a hrubými slovy, nadávkami, hulvátstvím, podrážděností, neúctou.

U srdce až zamrazí od dětské krutosti, která nezná hranic, od cynizmu, od absence kultury, výsměchu nad posvátnými hodnotami svého národa.

Jen se nám zdá, že síly, s kterými se setkáváme, jsou nepřekonatelné

Nemůžeme nečinně přihlížet situaci, která ničí osudy dospívajícího pokolení a rozvrací vzdělaný svět, nemůžeme se zabývat pouze jedním úkolem: poskytovat dospívajícímu pokolení vědomosti, schopnosti a praktické znalosti, lépe řečeno, přípravou studentů k vykonání jednotných státních zkoušek, přizpůsobit je k životu vštípením nějaké pochybné „konkurenceschopnosti“.

Je zapotřebí děti chránit před agresivním prostředím, od temných úkladů.

Jak toho dosáhnout?

Síly, s kterými přicházíme do kontaktu, ať zřejmé či skryté, se nám zdají nepřekonatelné.

Ale není to tak: naše možnosti jsou bohatší než moc vnějších sil; jsou skryty v našem umění výchovy, v moudrosti, oddanosti, trpělivosti a lásce, v tom všem, v čem naplňujeme náš vztah ke každému Dítěti.

Naše výchova se stane účinnou, jestliže pochopíme, že kromě ní nemáme jinou zbraň proti tmářství.

Výchova se stane štítem, jestliže spolu s Dítětem budeme žít ve Světle a budeme konat ve jménu Světla.

Výchova bude úspěšná, bude-li zaměřena na projevení duchovního bohatství Dítěte.

Výchova v této nejasné době je záchranou duší dospívajících lidí.

Musíme mít na paměti, že v této službě nemůže být odpočinku a nesmíme povolit v bedlivosti.

Setrvačnost autoritářského vzdělání

Významný myslitel V. I. Vernadskij napsal: „V současném společenském a sociálním systému se lidstvo z převážné části řídí myšlenkami, které již neodpovídají realitě a vyjadřují stav mysli a vědecké znalosti pokolení, které se již ztratilo v minulosti“.

Příkladem myšlenky v našem společenském a sociálním systému, která si již svoje odžila, je pedagogické autoritářství.

Ve sféře vzdělávání vládne setrvačnost autoritářství. Tato praxe, která byla vytvořena během mnoha staletí výchovy a vzdělání, je založena na donucování a násilí podle principu „biče a medu“. Můžeme ji najít v pedagogické teorii, odráží se v učebnicích pedagogiky a metodických příručkách. Je uznávána oficiální pedagogikou, na jejímž základě jsou rozpracovány: obsah a metody, školní učebnice, hodiny a podstatě celý vzdělávací systém, včetně nařízení a instrukcí vládních orgánů a jimi prováděných reforem. Filozofickou podstatou autoritářského pedagogického vědomí je materialistické chápání světa. Právě ono určuje hlavní úkol: vybavit mladé pokolení pouze nějakým formálním souborem tak zvaných „vzdělávacích standardů“. V tom je viděna podstata přípravy mladého pokolení pro život. A jelikož se má za to, že Dítě svou podstatou je v opozici proti úmyslům dospělým, kteří se o něj starají, hlavní pedagogickou normou se stává donucení, aby se Dítě podřídilo vůli svých vychovatelů a učitelů.

Autoritářské pedagogické myšlení je vlastní převážné většině učitelů, vychovatelů, metodistů, zaměstnanců ve vzdělání, školních psychologů, rodičů. Z důvodu zažitých tradic a rozšířenosti autoritářského přístupu je tento přístup uznáván jako evidentní „pedagogická pravda“. A to i přesto, že v praxi tato „pravda“ plodí propastnou krizi ve vzdělání, je zdrojem konfliktů ve vzájemných vztazích mezi vychovávanými a vychovateli, žáky a učiteli, dětmi a dospělými. Psycholog D. I. Feldstein pronesl: „Děti jsou vedle nás, ale ne v nás, my jsme vedle nich, ale oni nás nepouští k sobě“.

Musíme děti ochránit nejen od násilí vnějšího světa, ale také před námi samotnými, jsme-li autoritářsky nasměrovaní učitelé, vychovatelé, rodiče. Musíme se vzdát lživé pravdy autoritářského přístupu k dětem.

V autoritářském procesu žáci samozřejmě získají určitou úroveň kultivovanosti a rozvoje, mnozí z nich jsou opravdu vybaveni pevnými znalostmi, projevují talent a mohou se proslavit. Avšak jedná se v tomto případě o oslavu Pravdy?

Naši svěřenci a žáci by mohli prožít své školní roky, své dětství a dorostenecký věk mnohem radostněji a plněji. Mohli by se stát mnohem dokonalejšími lidmi a rozvinuli by mnohem plněji svou bohatou duchovní a přirozenou podstatu. Jestliže by jejich vzdělávací prostředí bylo prosáklé duchovním humanismem, toto štěstí by se dotklo takřka všech.

Zvítězit nad sebou

Největší překážka pro vytváření humánního vzdělávacího prostředí je v nás samých. Může to být naše nehybnost a konzervatismus, naše ulpívání na autoritářském pedagogickém myšlení, zatížení našeho vědomí materiálním myšlením, víra, že autoritářství je ta pravá cesta pedagogiky, lenost zabývat se čímsi novým, výmluva na náš věk aj.

Pro ty, kdo k dětem necítí lásku, pro koho se autoritářství a pocit moci staly již zakořeněnými vlastnostmi, pro ty znamená změna sama sebe stále se prohlubující problém. K řečenému můžeme dodat i to, že mnozí učitelé a vychovatelé se bojí svého vedení, bojí se ukázat nějakou aktivitu navíc.

Musíme v sobě přemoci strach, je třeba do toho jít odvážně, stát se oporou ducha. Toto rozhodnutí nezávisí na nějakých vnějších okolnostech, ale pouze na nás samotných. Osobnost se rodí v boji sama se sebou. Je to boj nelehký, ale hodný úcty. Abychom se stali tvůrci humánního vzdělávacího prostředí, aby naše subjektivní vzdělávací pole bylo radostné pro naše svěřence a žáky, musíme:

- přijmout do našeho vědomí rozměr duchovnosti a myslet na jeho základě;
- zušlechťovat svůj charakter, zjemňovat svůj postoj k dětem a k okolí;
- pěstovat v sobě tvůrčí trpělivost;
- zdokonalovat umění milovat děti, milovat bližního svého, radovat se ze všeho povznášejícího a krásného;
- při řešení pedagogických úkolů se nechat vést moudrostí;
- snažit se číst práce pedagogů – klasiků.

Pouze s takovýmto úsilím můžeme překonat a přemoci v sobě vše, co nás spojuje s autoritářským myšlením a praxí. V tomto procesu vzestupu nám bude podporou stále přibývajících vzájemná láska a důvěra k nám od našich svěřenců a žáků, stále se prohlubující duchovní propojenost s každým z nich.

Každý dosáhne svého růstu, bude-li bezpodmínečně následovat tři přikázání:

Věřit v neomezenost každého Dítěte

Věřit ve svou Boží Jiskru.

Věřit v přetvářející sílu humánní pedagogiky.

Dítě je spojení Nebe a Země, Ducha a Hmoty

„Prohlášení“ nemůže vměstnat celou šíři humánní pedagogiky. Proto se zmíníme pouze o jejích základních aspektech, v první řadě duchovně filozofických, ale také o tom, jak máme Dítě chápat.

Materialistická filozofie považuje za podstatu myšlení tři rozměry – čas, hmotu, prostor. Rozšířené vědomí k těmto rozměrům vkládá ještě jeden vedoucí rozměr – duchovnost, v jehož podstatě je víra v Boží počátek. Všechny tyto rozměry jako celek určují systematický přístup klasického pedagogického dědictví; rozměr duchovnosti ho naplňuje moudrostí a zaměřuje na budoucnost.

Pro klasickou pedagogiku je základnou duchovního rozměru podstata náboženských učení, kultura a mravnost. Neznamená to však, že by klasická pedagogická učení byla religiózními, udržují si jasnou světskou orientaci.

Humánní pedagogika v té podobě, jak jí předkládáme, je dítětem klasické pedagogiky. Přijímá klasický základ s výhradou, že ponechává možnost, aby do pojmu duchovnosti, kromě jiného, bylo možné vložit podstatu jakéhokoliv klasického světového náboženského učení. Proto duchovnost chápeme jako skutečnost, vyjádřenou ve třech axiomatických postulátech. Předpokládáme:

- * Reálnou existenci Vyššího Světa, Vyššího Vědomí, Boha.
- * Reálnou existenci nesmrtelnosti lidského ducha a jeho touhy k neustálému zdokonalování.
- * Chápání zemského života jako malého úseku na cestě duchovního vývoje a růstu

Z těchto domněnek plynou závěry ohledně filozofického chápání Dítěte:

- ono je projevem (ducha) v našem pozemském životě,
- ono je nositelem svého poslání, své mise,
- je v něm ukryta obrovská energie ducha, možnost neohraničeného duchovního růstu.

Duchovní podstata Dítěte je doplněna hlavními vlastnostmi jeho zemské psychologické podstaty:

- touha rozvíjet se,
- touha dospět,
- touha k poznání,
- touha ke svobodě.

Tak se dostáváme k podstatě Dítěte: Dítě je tvořeno dvěma podstatami: duchovní a materiální, z nichž tou vedoucí je Podstata Duchovní.

Z toho plyne:

rodí se nový základní princip, který nám říká, že celý pedagogický proces musí být postaven v souladu s souhrnnou podstatou Dítěte, nejenom dle jeho materiální podstaty.

Autoritářská pedagogika nemůže přijmout a realizovat tento princip, protože rozměr duchovnosti je jí cizí.

Pro humánní pedagogiku je princip různých souběžných podstat blízký; má podmínky potřebné k jeho plné realizaci ve vzdělávacím procesu: víru, lásku, radost, důvěru, trpělivost, dobro, soucit, oddanost, šlechtnost, otevřenou duši, duchovní život.

Pedagogické souhvězdí slov

My učitelé a vychovatelé máme posvátná slova - Pedagogické Souhvězdí, podle kterého můžeme kontrolovat úplnost a směr myšlenek a potvrzovat je v tvůrčí praxi. Rozšiřují a vyvyšují naše vědomí a povolávají k odvaze v praxi. Do tohoto Souhvězdí patří slova - pojmy: Učitel, Žák, Škola, Výchova, Vzdělání, Hodina, Dítě, Děti, Starostlivost, Duchovnost, Humánnost. V nich jsou uchovávány pravdy pro naše humánní pedagogické myšlení.

Avšak, bohužel, přispěchala nevzdělanost a vytlačila z posvátných slov duchovní podstatu a naplnila je svou hubenou zkušeností. Tak jsme získali kostru pedagogického vědomí, bez duše a bez ducha:

Učitel je osoba, která učí, přednášející, lektor.

Škola je učebně výchovný institut.

Výchova má za úkol vychovat, dát vzdělání, naučit pravidla chování.

Vzdělání rovná se výuka, osvěta.

Hodina – základní forma výuky.

Humánnost znamená lidskost v společenské sféře, humánní – lidský, citlivý, kulturní atd.

Autoritativní pedagogické myšlení může poskytnout pouze takovýto smysl.

Duchovní rozměr nám pomáhá pochopit a vrátit těmto a ostatním pojmům jejich skrytý smysl, čímž se před námi otevírají překrásné obzory humánního pedagogického vědomí.

Učitel – duše, nositel a dárce Světla.

Žák – duše hledající (toužící) po Světle.

Jejich setkání vytvoří Hodinu (pedagogický proces), což je zvláštní oblast společného vznešeného života, během kterého se rostoucí člověk-žák naplní Světlem od Učitele, naplňuje se duchovněm a jde dále, aby šířil po světě svůj dar ducha.

Výchova (rus. Vospitanie), tak jak sděluje toto slovo, je nasycení (rus. pitanie) duchovní osy rostoucího člověka a je vyživováno duchovní stravou – obrazy.

Vzdělání (rus. Obrazovanie) je mystériem odhalení Božího Obrazu v člověku. Obraz Boha se projevuje v člověku skrze proudy vznešených obrazů krásy, lásky, dobra, vědění. Zdrojem těchto obrazů je Učitel, Vychovatel.

Škola (lat. Scalae) znamená schodiště k vzestupu duše a duchovna člověka. Toto schodiště se nachází v Učiteli, Vychovateli, on sám je Školou.

Dítě je znovuzrození nového bytí.

Děti jsou národem, přebývajícím v pravdě.

Péčím je myšleno následování božského tajemství.

Humánní pedagogika považuje vlastní pojmy jako je: Lásky, Víry, Naděje, Radost, Úspěch, Spolupráce, Oduševnění, Inspirace aj.

Duchovno, humánnost a humánní pedagogika

Duchovno a Humánnost jsou základní pojmy a jsou schopny, v případě, stanou-li se atributy vzdělávacího prostředí, napomáhat stálému evolučnímu procesu vývoje podstaty člověka. Jsou oporou člověka na jeho obtížné cestě zdokonalování se a vývoje, směřující silou jeho života a konání pro obecné blaho.

Duchovno je čistě individuální stav vnitřního světa každého člověka. Na bázi ducha a duchovnosti rozvíjí svůj duchovní život; zahrnuje v sobě myšlenky, pocity, prožitky, dojmy, záliby, vkus, vztahy, snahy, sny, fantazie, názory, mravnost, hodnoty... Duchovno zahrnuje vše, co se děje ve vědomém i podvědomém světě člověka. Ve svém vnitřním světě může člověk prožít minulost, přítomnost i budoucnost jako jeden celek, žít bez prostoru a času, konat činy, skutky.

Část všeho toho, co uzrává a rodí se ve vnitřním světě a v závislosti na podmínkách, účelnosti a projevu svobodné vůle, bude člověk projevovat a realizovat ve vnějším světě, během života mezi lidmi.

Smysl duchovna se skrze pojem Humánnosti prohloubí. Humánností je myšlen proces, kdy člověk hledá svou nesmrtelnou podstatu – duch, své spojení s Tvůrcem, navázání tohoto spojení. Je to proces získání víry a život ve víře. Humánnost vnáší do duchovního života zvláštní řád: během tohoto procesu vnitřního hledání a získání víry se vnáší pořádek a harmonizuje se duchovní život, stává se cílevědomým proudem tvořivosti.

Víra obdarovává člověka svobodnou vůlí a činí ho duchovně silným, napomáhá plnohodnotnému projevení a ustálení vnitřního světa do vnějšího. Člověk se stává tvůrcem vnějšího, hmotného světa, tvůrcem života. Tímto způsobem dává humánnost směr hledání a pohybu duchovního života a napomáhá projevení se tohoto života ve vnějším světě v souladu se zákony lásky, krásy, mravnosti, s cílem tvořit kulturu ducha.

Pojmy Duchovno a Humánnost jsou spolu navzájem propojeny jako smysl a cesta, jako obsah a forma. Společně tvoří smysl humánní pedagogiky: humánní pedagogika je teorie a tvůrčí praxe utváření osobnosti rostoucího člověka skrze systém obsahu a prostředků rozpracovaných na základě pojmu duchovního humanismu.

Netvrdíme, že jsme plně a s naprostou přesností odhalili smysl Duchovna a Humánnosti, či ostatních pojmů, které tvoří Pedagogické Souhvězdí. Hlubší bádání možných odchylek nám otevře neméně důležité stránky jejich obsahu. Ale ucelenost již vyjasněného smyslu nám dovolí určit sociální a osobnostní směřování Člověka: tvořit krásu a harmonii života kolem sebe díky pěstování krásy a harmonie života uvnitř sebe. Toto se musí stát přirozeným stavem člověka.

Mezi humánní a autoritářskou pedagogikou není žádná zlatá střední cesta

Humánní pedagogika není naším objevem, jejím zdrojem je klasické pedagogické dědictví. Pojmy „klasické“ a „tradiční“ jsou často považovány za identické či příbuzné: tradiční pedagogika je jakoby aktuální přeměna klasické pedagogiky. Bohužel to tak zcela není. Pojem „tradiční pedagogika“ („tradiční metodiky“, „tradiční praxe“) by v sobě mohl nést důstojný obsah, kdyby odrážel úroveň

přeměny klasických myšlenek do historicky vzniklých životních podmínek. Ve skutečnosti se ale jedná o dva různé směry pedagogického myšlení a pedagogické praxe: pro tradiční teorii a praxi je určujícím rysem autoritářství, pro klasickou to je humanismus. To znamená diametrálně protikladné přístupy k vzdělávací praxi. I když musíme poznamenat, že v různých variantách tradiční pedagogiky je немало hodnotných zobecnění, které tvoří úspěch pedagogického myšlení. Avšak rozdíly jsou tak hluboké, že najít zlatou střední cestu mezi tradiční a klasickou pedagogikou není možné. Je nutné si vybrat jednu či druhou formu myšlení a vzdělávací praxe.

Nejdůležitějším rysem klasického pedagogického myšlení na rozdíl od tradičního je vícerozměrnost. Jeho základem je syntetický celek duchovního a materiálního, iracionálního a racionálního, religiozního a vědeckého, vesmírného a pozemského. Přijímá postulát o věčnosti ducha a nabádá člověka k takovému pozemskému životu, který by byl cestou rozvoje a třibení ducha. Klasická pedagogika se neprohlašuje vědou, spíše se považuje za míru všech věd, mírou života samého, všelidskou kulturou myšlení.

Za pilíře humánní pedagogiky můžeme považovat klasiky, jako jsou:

Marcus Fabius Quintilianus,

Jan Ámos Komenský,

Jean Jacques Rousseau,

Johann Heinrich Pestalozzi,

Konstantin Dmitrijevič Ušinskij,

Adolph Diesterweg,

Maria Montessori,

Anton Semjonovič Makarenko,

Janusz Korczak,

Vasilij Alexandrovi Suchomlinskij...

Kolem nich se tvoří krásná souhvězdí vynikajících pedagogů myslitelů, kteří dále nesou pochodně myšlenek humanismu ve vzdělávání.

Duchovně filozofický základ humánní pedagogiky čerpáme z děl Konfucia, Lao-c'e, Sokrata, Platóna, Aristotela, G. Skovorody, N. Berďajeva, I. Iljina, P. Florenského, rodiny Rerichových... Oporu a inspiraci nacházíme ve Svatých knihách světových náboženství – Buddhismu, Judaismu, Křesťanství, Islámu.

Autoritativní pedagogika a humánní pedagogika: jejich odlišnosti

Abychom volbu zjednodušili, vyjmenujeme některé rozdíly mezi autoritativním a humánním pedagogickým přístupem.

Autoritativní pedagogika staví svůj vztah s dětmi – svěřenci a žáky - na systému pochval a trestů, tj. donucování.

Humánní pedagogika vychází z myšlenky duchovního společenství, spolupráce a společné tvorby zaměřené od srdce k srdci.

Autoritativní pedagogika je orientovaná na vytváření znalostí, schopností a návyků a zdůrazňuje proces učení.

Humánní pedagogika je směřována na povznášení duše, srdce a rozumu Dítěte, znalosti jsou považovány za cestu k dosažení cíle.

Autoritativní pedagogika ráda sleduje psychologické zvláštnosti dětí.

Humánní pedagogika bere Dítě celostně takové, jakým je.

Autoritativní pedagogika hlásá postulát o přípravě dospívajícího pokolení k životu.

Humánní pedagogika vychovává děti pro život a s pomocí života samého.

Autoritativní pedagogika přizpůsobuje Dítě životu.

Humánní pedagogika vychovává tvůrce života.

Autoritativní pedagogika je ve styku s dětmi monologická.

Humánní pedagogika s nimi vede neustálý dialog.

Vzdělávací procesy autoritativní pedagogiky mají stálou formu a jsou oficiální, přísně vymezené, plné mentorského tónu, volající chovance a žáky k pocitu dluhu, povinností, pozornosti, poslušnosti, odpovědnosti, nepřít se....

Vzdělávací procesy humánní pedagogiky jsou vedeny principy spolupráce, duchovní pospolitosti, vzájemného pochopení, důvěry, tvůrčí trpělivosti, svobodné volby, radosti poznávat, lásky.

Autoritativní pedagogika přijala jako základní teze: zlo se trestá, dobro povzbuzuje; lenost se odsuzuje, snaha je vítaná...

Humánní pedagogika je vystavena na tezích: láska se pěstuje láskou; dobro se vychovává dobrem; úspěch se pěstuje úspěchem, šlechtnost se vychovává šlechtností....

Autoritativní pedagogika je konzervativní.

Humánní pedagogika je inovační.

Autoritativní pedagogika škodí dětskému zdraví, provokuje učitele, vychovatele, rodiče k podrážděnosti, hrubosti, hrozbám, křiku, snižování důstojnosti, trestům...

Humánní pedagogika je preventivní a léčivá neboť každé Dítě je ve stavu porozumění, radosti, duchovní pospolitosti, lásky, ústy.

Číše Pedagogické Moudrosti

Klasické pedagogické dědictví v sobě nese Číši Pedagogické Moudrosti, jejíž obsah není majetkem historie, ale současnosti a budoucnosti. Nyní je Číše Pedagogické Moudrosti k dispozici nám, nynějšímu pokolení učitelů a vychovatelů. Můžeme si z ní nabrat tolik, kolik si jen dokážeme vzít, můžeme ji také obohatit do té míry, nakolik je naše tvořivost ve stavu otevřít novou bránu do světa vzdělávání.

Moudra z této Číše nás, stoupence humánní pedagogiky, inspirují k tvorbě a hledání nového, dávají směr našemu pedagogickému myšlení a praxi, pomáhají pocítit vznešenost Pedagogické Pravdy. Zde je část inspirujících moudrostí z této překrásné Číše klasické pedagogiky:

- * Naše duše je nebeského původu.
- * Konečná meta člověka se nalézá za hranicemi tohoto života.
- * Duchovno je podstata veškerého bytí, věčného a nesmrtelného.
- * Dítě je mikrokosmem schopným pojmout makrokosmos.
- * Semínka vzdělání, ctnosti a dobra jsou v nás uloženy již od podstaty.
- * V Dítěti jsou již od počátku přítomna semínka jeho budoucí osobnosti.
- * Děti se nepřipravují k životu, ony již žijí.
- * V Číši Dítěte září zárodek zrna Kultury.

Opravdová výchova Dítěte je o výchově sebe sama.

- * Ve škole musí být přítomna rozumná religióznost.
- * V lásce Dítě nachází dvojnásobný pramen růstu.
- * Bez duchovní pospolitosti není možná výchova.
- * Aby mohl učitel Dítěti darovat jiskřičku vědění, potřebuje vstřebat moře Světla.
- * Pod pojmem humánní vzdělání je třeba chápat rozvoj lidského ducha nejenom pouhý formální rozvoj.
- * Opravdový humánní duch našich sil tkví ve víře a lásce.
- * Výuka musí předcházet rozvoj a vést ho za sebou.
- * Výchova ducha a mravnosti je základ celého vzdělání.
- * Spolupráce je korunou člověčenství.
- * Ve spolupráci s dospělými se Dítě ve své intelektuální činnosti stává silnějším než při samostatné práci.

Pedagogika pro děti Světla

Na Zemi se mluví o příchodu Nového Pokolení Děti. Potvrzuje se, že současné děti jsou neobyčejné. Jejich poslání je vyšší, než bylo poslání jakéhokoliv jiného pokolení. Nové rodičí se Pokolení se bude způsobem života a svým nasměrováním ostře lišit od způsobu života a snah všech ostatních pokolení, které jsou na Zemi nyní. Rozdíl bude v následujícím:

Pro současná pokolení je nejdůležitější vlastnit a zabírat.

Pro nové pokolení je nejdůležitější dávat a obdarovávat.

Heslem současného pokolení je soutěžit a konkurovat.

Heslem pro Nové Pokolení bude spolupráce a sjednocení se.

Současná pokolení jsou destruktivní.

Nová Pokolení budou tvůrčí.

Hrdostí a slávou současných pokolení je ovládnutí vědeckých znalostí.

Pro Nová Pokolení bude nadevše moudrost.

Současná pokolení se řídí intelektem.

Nová Pokolení se budou řídit intuicí.

Současná pokolení se obklopují deformovanými formami.

Nová Pokolení se obklopí Krásou.

Současná pokolení jsou shrbená pod tíhou utrpení.

Nová Pokolení budou nositeli Světla a radosti.

Současná pokolení jsou v okovech.

Nová Pokolení budou žít svobodně.

První vlna Nových Pokolení již přichází. Potvrzuje se, že téměř všechny děti jsou představiteli této vlny. Jsou nazývány různými způsoby: Děti Světla, Hvězdnými Děti, Děti s Vesmírným vědomím.

Tyto Děti jsou moudré, jsou obdařené různým nadáním, projevují již velice brzo svou vyspělost, část z nich má neobyčejné schopnosti, malé děti často mluví o něčem, co se nám zdá podivné. Jsou otevřené a věří si.

Jsou zranitelné hrubostí a násilím. Hrubost a nedůvěra dospělých je činí bezbrannými. Je jim dlouhá chvíle v prostředí, kde nejsou chápány, ve škole se opravdu nudí. V autoritativním prostředí, kde je lhostejnost a nezájem, a kde jim nevěří, jsou zlomeni a duševně onemocní, stahují se do sebe, upadají v beznaděj, porušují pořádek, jsou „hyperaktivní“, nacházejí zálibu ve špatnostech, utíkají z rodin, občas život ukončí sebevraždou.

V prostředí kde vládne vzájemné porozumění, láska a úcta se jejich schopnosti projevují velice rychle, prospívají, vzkvétají, jsou družné a spolupracují

Jak se zachovat?

Máme přijmout tvrzení o příchodu Pokolení Světla, Děti Indigo, přistoupit na to, že nesou svou misi a nový způsob života pro zrychlení evolučního vývoje lidstva nebo těmto tvrzením nedůvěřovat?

My, stoupenci humánní pedagogiky, považujeme současné děti za představitele Světla a vyvozujeme následující: děti Světla potřebují rodiče, učitele, vychovatele, kteří jsou také nasměrování k Světlu.

Jakou pedagogiku děti Světla potřebují?

Potřebují pedagogiku lásky, dobra, chápání, pomoci, inspirace, povzbuzení, účasti, ochrany. Potřebují pedagogiku, která bude pěstovat jejich duchovno, vznešenost, otevřenou duši, bude rozšiřovat jejich touhu po poznání, směřovat je k hledání jejich poslání.

Toto je humánní pedagogika.

Co je v naší moci

Nikdo z nás učitelů, vychovatelů, rodičů není malinký človíček, na kterém by nezáleželo. Není třeba se podceňovat, neboť na nás záleží opravdu mnohé: my jsme základní síla ve světě vzdělání, a proto jsou osudy našich dětí v našich rukou.

Potřebujeme si pouze uvědomit, že „práce, skromně vypadající zvenčí, je jednou z nejmocnějších záležitostí v historii...na ní jsou založeny království a jimi žijí celá pokolení“.

Svět potřebuje oddané stoupence Pravdy a Dobra.

Svět potřebuje jiskrné, opravdové Světloonoše, kteří bojují s neznalostí a neuhý lidstva.

Svět potřebuje odvážné vykonavatele své mise, svého dluhu.

Nemůžeme nechat vzdělání napospas této době, napospas nevědění. Bohužel, k moci se dostávají ne vždy lidé moudří a starající se o Věčné. Mnozí z nich jsou zpravidla zaneprázdnění mělkými vnějšími politickými problémy, místo aby se zabývali podstatnými problémy vzdělání dospívajícího pokolení. Úřady se někdy krutě mýlí, když vzdělávacímu prostředí nutí svá politická a proto nepedagogická řešení.

Musíme se vyhýbat omylům, které jsou v reformách vzdělávání dopuštěny, nepodléhat jim, jinak se sami staneme součástí degradace vzdělávání, přesněji řečeno, degradace osudu Pokolení Děti Světla, osudu každého Dítěte a tím pádem také našeho vlastního Osudu.

Je načase pochopit, že již dávno nejsme pěšáci nějakých partijních generálů.

Jestliže víme, k čemu jsme povoláni a jak velká je naše odpovědnost, budeme se řídit pouze naším pedagogickým svědomím.

Humánní pedagogika je nejvyšší úroveň myšlení a praxe. Kombinovat ji s autoritativní pedagogikou není možné. Proto záleží na naší volbě. Stane se svět vzdělávání humánním, nebo zůstane autoritářským? Každý z nás je tvůrcem svého osobnostního vzdělávacího pole (aury) kolem nás. Toto pole bez naší osobnosti neexistuje, je takové, jací jsme my sami, jaké je naše přesvědčení a zaměření, náš charakter a zvyky.

Ve světě vzdělání vždy byli a jsou učitelé a vychovatelé s bohatým duchovním světem a ušlechtilých morálních zásad, lidé nasměrovaní, oddaní, šlechetní. Dospívají k humánní pedagogice díky svému vnitřnímu hlasu, žáci a chovanci k nim cítí náklonnost, je pro ně příjemné být v jejich přítomnosti, a jejich úspěchy v poznání a dospívání jsou již jen přirozeným důsledkem.

Ti, kteří si vybrali cestu humánní pedagogiky, se musí a budou muset potýkat s nelehkým úkolem přeměny, aby vystoupali na úroveň chápání a tvůrčí realizace myšlenek humánní pedagogiky ve vzdělávacím procesu.

Budeme muset:

rozšiřovat své vědomí a učit se myslet a konat podle principů duchovna;

pěstovat v sobě lásku k dětem a učit se ji nést lадně;

nalézt zalíbení v pramenech pedagogické moudrosti;

neustále zdokonalovat své pedagogické umění, naplňovat ho hlubokým obsahem a precizností provedení;

pěstovat v sobě pochopení, trpělivost, ušlechtilost, otevřenost srdce, vnitřní kulturu;

a samozřejmě zbavovat se zlovyků a špatných návyků, hned jak je zaznamené.

My, autoři „Prohlášení“ procházíme touto cestou, která, stejně jako tvořivost nemá konce. Vidíme a radujeme se, jak se daří našim žákům a chovancům, s nimiž jsme v kontaktu, jak se obohacuje a rozšiřuje náš vlastní život, naše působení ve společnosti.

Vaše účast v tomto vznešeném procesu oduševnění vzdělávacího prostředí myšlenkami humánní pedagogiky podpoří Světlo ve vzdělání.

Na co zaměřit naši tvůrčí energii

Humánní pedagogika není vyšlapanou cestou, kterou bychom mohli pohodlně kráčet. Každý si sám musí objevit svou cestičku, zároveň každý bude muset využít svou tvůrčí energii na řešení problémů, které jsou pro humánní pedagogiku klíčové.

Úspěchy tohoto tvůrčího hledání se, za prvé - stanou stupínky našeho růstu; za druhé – zdrojem naplnění našeho osobního vzdělávací pole smyslem společného života s dětmi, života, který je zaměřen k Světlu; za třetí – naším duchovním darem přineseným na společný oltář humánní pedagogiky.

Vyznačíme si některé z těchto otázek, které vyžadují řešení v teoretické i praktické činnosti každého z nás:

1. Duchovní život.

Duchovní život je vnitřním zdrojem vývoje ducha, je zdrojem lidské aktivity ve vnějším světě.

Jakými světlými a tvůrčími obrazy máme obohacovat duchovní svět každého Dítěte, jak v každém z nich vychovávat duchovní osobnost, umění žít v duchovním světě a vynášet, projevovat do vnějšího světa dary svého ducha? Jak mohu sám žít bohatým duchovním životem a být vzorem oduševnělému jednání?

2. Vznešenost a Otevřenost duše.

Toto jsou nejvyšší vlastnosti člověka, jsou cílem výchovy humánního výchovného procesu.

Jak je můžeme pěstovat v každém Dítěti, na jakých příkladech a obsažném materiálu? Jak si my sami můžeme udržet Vznešenost a Otevřenou duši při naší stálé komunikaci s dětmi, s každým Dítětem?

3. Odpovědnost za své myšlenky a slova.

Myšlenka a slovo jsou mocné tvůrčí energie – tvořivé, jsou-li světlé, ničivé, jsou-li temné.

V každém Dítěti musíme vychovávat odpovědnost za své myšlenky a slova, vychovávat pozitivní myšlení, jasnost myšlenek, krásu v myšlení a samozřejmě umění vyjadřovat se pozitivně, moudře, krásně. Jak tohoto dosáhnout? Jak si my sami můžeme uchránit čistotu svých myšlenek?

4. Zákon příčiny a následku.

Toto je univerzální zákon života: člověk vždy sklízí následky svých dříve zasetých příčin a sebe příčiny, které s určitostí ukážou své následky v blízké nebo vzdálenější budoucnosti. Jinak řečeno, sám je tvůrcem svého osudu, v tom tkví jeho vnitřní svoboda.

Jak můžeme pomoci dětem uvědomit si nezvratnost tohoto zákona? Jak naučit každé Dítě, aby bylo předvídaté při svém „setí“ příčin v přítomnosti a umět analyzovat a dělat závěry z různých následků, které se v jeho životě projevily? Jak se mi sami řídíme zákonem příčiny a následku?

5. Zákon lásky.

Láska je všemohoucí a všeobjímající síla celého vzdělávacího prostředí.

Jak nést lásku dětem a každému jednotlivému Dítěti tak, aby jí přijímali a poddali se jejímu výchovnému vlivu? Jak v nich pěstovat vzájemnou lásku k nám? Jak v nich vychovávat lásku k bližnímu svému a ke všemu existujícímu? Jak zušlechťovat své umění mít rád děti a každé Dítě v jednotlivosti?

6. Zákon duchovní pospolitosti, sounáležitosti.

Je podstatou a nezbytnou podmínkou výchovy.

Jak tuto pospolitost pěstovat s našimi žáky, chovanci, s každým Dítětem? Jak jí chránit? Jak jí používat? Jaký smysl, obsah a zvláštnosti musí mít naše komunikace s dětmi a Dítětem v jednotlivosti? Jak pěstovat duchovní pospolitost v proudu svého vědomí?

7. Sebezdokonalování.

Každý z nás tvoří své osobnostní vzdělávací pole, do kterého zapojuje děti či Dítě v jednotlivosti. Síla a kvalita působení tohoto pole záleží na naší osobnosti, na naší kultuře: charakteru, způsobech, citech, myšlenkách, vědomostech, zaměření, názoru na svět. Naše vzdělávací pole je odraz naší podstaty. Zde je nejzákladnější problém humánní pedagogiky – sebezdokonalování.

Jak se tomu můžeme naučit? Jak a v čem se můžeme sebezdokonalovat? Jak dosáhnout toho, aby naše slovo odpovídalo činu? Jak rozšiřovat naše vědomí? Kdo nám v tom bude pomáhat? Jak vést děti cestou sebezdokonalování?

Akcentologie humánní pedagogiky hledá také odpovědi na otázky o rozvoji víry, o výchově Srdce, o chápání smyslu života, o rozvoji umění sebepoznání, o výchově hrdinů, o horizontech věd v obsahu vzdělání, o přípravě vzdělávacích kurzů na základě principů humánní pedagogiky aj.

Zvláštní důraz je kladen na otázky: jak povznášet znalosti, jak je máme učit „jazykem srdce“, v jakých formách krásy je předkládat dětem, v jakých duchovně mravních dialozích je zasívat do duší dětí.

„Prohlášení humánní pedagogiky“ je živé dílo

Humánní pedagogika se bude díky tvůrčí praxi učitelů a teoretickým výzkumům vědců průběžně dále rozvíjet, rozšiřovat a prohlubovat. Budou se tříbit pojmy a principy, zdokonalovat hlavní myšlenky, budou se otevírat nové formy a metodické cesty. Posun vpřed čas od času vyvolá potřebu „Prohlášení“ doplnit, zmodernizovat, obnovit a rozvíjet dále. Každý bude mít možnosti přidat k tvorbě živé pedagogiky svůj vklad, pečlivě studovat nové zkušenosti a nové myšlenky a tím tříbit a obohacovat ideje humánní pedagogiky. Taková práce se povede na bázi základního a neměnného pojmu humánní pedagogiky – duchovního humanismu.

Postoj státních orgánů k humánní pedagogice

Povzbuzením je pro nás kladné ocenění humánní pedagogiky ze strany státních orgánů a vědeckého prostředí.

V závěrech Výboru pro vzdělávání a vědu Státní dumy Ruské federace ze dne 22. 10. 1998 je zapsáno:

„1. Schválit základní myšlenky humánního osobnostního přístupu k výchově dětí ve všeobecně vzdělávací škole, vypracované v laboratoři Humánní pedagogiky Moskevské městské pedagogické university jako jednoho ze směrů rozvoje současného vzdělávacího procesu.

Výbor zdůrazňuje v této činnosti pozitivní úlohu Vydavatelského domu S. A. Amonašviliho vydáním „Antologie humánní pedagogiky“, určené k tomu, aby se stala důležitým instrumentem formování základů přípravy a zdokonalování osobnosti učitele.

2. Výbor považuje za účelné doporučit Ministerstvu všeobecného a odborného vzdělávání Ruské federace seznámit se s koncepcí humánně osobnostního přístupu v procesu výchovy dětí“.

V dopise Ministerstva všeobecného a odborného vzdělávání Ruské federace z 30. 03. 1999 pro vedoucí pracovníky řídicích orgánů je napsáno: „Během vytyčení směru rozvoje všeobecně vzdělávací školy Ministerstvo všeobecného a odborného vzdělávání Ruské federace obrací Vaši pozornost na nutnost cílevědomé práce za účelem zformování humánního pedagogického myšlení u učitelů 21. století, které svými kořeny zasahuje do hlubin ruského a světového klasického pedagogického dědictví.“

Po vyslechnutí referátu „Humánní pedagogika: teorie a praxe“ Prezidium Ruské akademie vzdělání ze dne 25. 09. 2002 vydalo prohlášení: „Zaměření práce odpovídá světovým trendům rozvoje zkoumání osobnostně orientované lidské vědy, je vypracované na vysoké profesionální úrovni a může posloužit jako základna pro řešení teoretických a praktických úkolů vybudování systému výuky a výchovy současných dětí“.

Při svém zhodnocení výsledků zapojení myšlenek humánní pedagogiky na školách Ministerstvo vzdělávání, vědy a mládežnické politiky republiky Dagestán ve svém Nařízení ze dne 02. 04. 2007 doporučilo: „Schválit práci laboratoře Humánní pedagogiky a vzdělávacích zařízení republiky, které se účastní pilotážního testování pro aprobaci programu humánní pedagogiky“ a přijalo rozhodnutí o rozšíření počtu pilotážních míst.

Ministerstvo vzdělávání a vědy Chakasské republiky dne 25. 10. 2007 uzavřelo Dohodu s Centrem humánní pedagogiky Chakasské republiky o realizaci společného dlouhodobého projektu „Humanizace vzdělávacího prostředí v Chakasské republice“.

Komise pro vzdělávání, kulturu a vědu Lotyšského republikového sněmu a Správa vzdělání, kultury a sportu města Rigy v oficiálních dopisech z 31. 05. 2011 a 07. 06. 2011 vyjadřuje své poděkování na adresu Mezinárodního Centra humánní pedagogiky za enormní práci pro zvýšení kvalifikace učitelů podle osnov humánní pedagogiky, za rozvinutí myšlenek duchovního humanismu a jejich uplatnění v pedagogické teorii a praxi Lotyšska.

O Mezinárodním hnutí

stoupenců humánní pedagogiky

Během uplynulých 10 – 15 let počet stoupenců myšlenek humánní pedagogiky stále roste. Hnutí sdružuje učitele, vychovatele, vedoucí vzdělávacích zařízení, rodiče, lékaře, činitele kultury, vědce, studentskou a školní mládež. Jsou z různých zemí, je jich již na tisíce.

V mezinárodním prostředí se rodí nová forma společenského vlivu na rozvoj světa vzdělání – Mezinárodní hnutí humánní pedagogiky.

Jsou registrovány organizace:

Mezinárodní asociace společenských sdružení „Mezinárodní centrum humánní pedagogiky“;

Všeruská společenská organizace „Centrum humánní pedagogiky“;

Všeukrajinská kulturně vzdělávací asociace humánní pedagogiky;

Asociace humánní pedagogiky Lotyšska;

Asociace humánní pedagogiky v Litvě;

Asociace humánně osobnostní pedagogiky v Estonsku;

Estonské společenské centrum humánní pedagogiky;

Republiková společenská organizace „Centrum humánní pedagogiky Chakasské republiky „Škola Života“ Š. Amonašviliho“;

Dagestánské republikové centrum humánní pedagogiky;

Čečenské republikové centrum humánní pedagogiky;

Mezinárodní společenské hnutí „Rodičovská péče“;

Mezinárodní centrum humánní pedagogiky aktivně spolupracuje se státními i nestátními organizacemi řady zemí:

Státní vzdělávací zařízení vyššího odborného vzdělání (GOU VPO) „Moskevská městská pedagogická univerzita“;

Sofijská univerzita Sv. Klimenta Ochridského;

Mezinárodní katedra UNESCO kultury světa a demokratizace Gruzínské univerzity Sv. Andreje Prvozvanného;

Národní univerzita Chmelnického, Ukrajina;

Národní pedagogická univerzita N. Dragomanova, Ukrajina;

Ruský dětský fond;

Státní vzdělávací zařízení vyššího odborného vzdělání (GOU VPO) „Novosibiřská státní pedagogická univerzita“;

Nadregionální společenská organizace (MOO) „Mezinárodní centrum rodiny Rerichových“, Moskva;

Jihoukrajinská národní pedagogická univerzita K. D. Ušinského;

Ministerstvo vzdělání a vědy republiky Chakassie;

Státní vzdělávací zařízení vyššího odborného vzdělání (GOU VPO) „Chakasská státní univerzita N. F. Katanova“;

Vilnijuská pedagogická univerzita;

Ministerstvo vzdělání a vědy republiky Dagestán;

Státní vzdělávací zařízení vyššího odborného vzdělání (GOU VPO) „Dagestánská státní pedagogická univerzita“;

Dagestánský institut zvyšování kvalifikace pedagogických pracovníků aj.

V rámci těchto organizací se rozvíjí mnohostranná a široká činnost ohledně rozšíření myšlenek humánní pedagogiky.

Každoročně se v Moskvě konají Mezinárodní pedagogická čtení, kterých se účastní více jak šest set lidí, dále se v oblastních a republikových čteních účastní tisíce.

Témata Mezinárodních čtení pomáhají účastníkům postupně prohlubovat podstatu humánní pedagogiky.

Čtení první (r. 2002) – „Humánní pedagogika a duchovno vzdělávacího prostředí“.

Čtení druhé (r. 2003) – „Můj úsměve, kde jsi?“

Čtení třetí (r. 2004) – „Proč nemáme prožít život jako hrdinové ducha“

Čtení čtvrté (r. 2005) – „Co pochopíme bez srdce?“

Čtení páté (r. 2006) – „Pospěšte, děti, budeme se učit létat!“

Čtení šesté (r. 2007) – „Pravda Školy“.

Čtení sedmé (r. 2008) – „V duchovní Číši Dítěte září zárodek zrna Kultury“

Čtení osmé (r. 2009) – „Opravdová výchova dítěte spočívá ve výchově nás samých“.

Čtení deváté (r. 2010) – „Aby učitel mohl Dítěti darovat jiskřičku vědomostí, musí vstřebat moře Světla“.

Čtení desáté (r. 2011) – „Jak milovat děti“.

Čtení jedenácté (bude se konat v r. 2012) – „Učiteli, inspiruj mě k tvorbě!“

Na těchto Čteních jsou organizovány kulaté stoly, laboratoře, mistrovské hodiny, setkání s vedoucími činiteli humánní pedagogiky, diskuse.

Pracuje mnoho laboratoří a sdružení, kde probíhá vědecká a tvůrčí práce na vytvoření metodických příruček, autorských programů, zkušebních vzdělávacích kurzů. Jsou vydávány sborníky vědeckých prací, provádí se vědecko-praktické konference, obhajují se disertace.

Jsou v provozu experimentální školy, mateřské školy.

Fungují rodičovské univerzity a přednášková střediska.

Hnutí „Rodičovská péče“ každoročně pořádá mezinárodní a oblastní rodičovská čtení.

Organizují se kurzy zvýšení kvalifikace podle principů humánní pedagogiky. Za posledních deset let získalo certifikát o zvýšení kvalifikace více jak 28 tisíc učitelů, vychovatelů a rodičů z různých zemí.

V mnohých pedagogických učilištích a vysokých školách jsou speciální kurzy o principech humánní pedagogiky, jsou vydané odpovídající programy a sborníky, jsou vyhlašovány konkurzy studentských prací na téma humánní pedagogika, organizují se studentská sdružení.

Je vydávána speciální literatura; z níž nejdůležitější je „Antologie humánní pedagogiky“ (bylo vydáno 55 dílů).

Mezinárodní centrum humánní pedagogiky každoročně vydává časopis „Tři klíče“ s materiály Mezinárodních pedagogických čtení. Jsou vydávány: noviny „Humánní pedagogika“, časopis „Svět humánní pedagogiky“, sborníky s materiály mistrovských hodin a Mezinárodních rodičovských čtení.

Znakem hnutí je labuť na pozadí srdce – což je znak jednoty, lásky a moudrosti (registrováno autorským právem).

Mezinárodní centrum humánní pedagogiky založilo titul „Rytíř humánní pedagogiky“ a zlatý řád „Srdce a labuť“. Mezinárodní společenská porota za 10 let udělila titul „Rytíř humánní pedagogiky“ a zlatý řád „Srdce a labuť“ 130 stoupcům humánní pedagogiky, těm, kteří se obzvláště vyznamenali svou činností.

Je vytvořena Hymna humánní pedagogiky, která je hrána na slavnostních setkáních.

Působí společenská Akademie pedagogického umění a socializace Š. Amonašviliho, která organizuje distanční kurzy zvýšení kvalifikace prostřednictvím internetu.

Je naplánováno vnést do vzdělávacího procesu nové mezinárodní tradice: pravidelné provádění „Mezinárodního dne školních hodin“ zasvěcené tématu duchovně mravní výchovy dětí; zřízení mezinárodního statusu „Škola humánní pedagogiky“, „Mateřské školky humánní výchovy“; vytvoření internetových stránek „Internetové muzeum humánní pedagogiky“; vytvoření mládežnického křídla hnutí humánní pedagogiky.

Jsme otevřeni spolupráci s lidmi a organizacemi, kteří se aktivně zabývají sebezdokonalováním a kteří schvalují toto „Prohlášení“.

Závěr

V „Prohlášení humánní pedagogiky“ jsme se snažili vysvětlit základní myšlenky a směry, které tvoří základy Mezinárodního společenského hnutí k naplnění vzdělávacího prostředí duchovností, láskou, moudrostí, řečeno jedním, vše toto obsahujícím slovem – Světlem.

Plně věříme v nevyhnutelnost humánní pedagogiky. Vzdělávací svět se stane důstojným pro Nové Pokolení Děti jen prostřednictvím našeho povzneseného a rozšířeného pedagogického vědomí a tvůrčí praxe.

Proto vás z celého upřímného srdce voláme k následování myšlenek humánní pedagogiky, které se dostaly nám, současným učitelům, od největších myslitelů.

Obracíme se na každého z vás:

V našem vzdělávacím světě chybí Světlo Vašeho Srdce a Rozumu.

Přejeme Vám, ať pochopíte Váš vysoký dluh, nadšení a tvořivosti při své službě Dětství.

Autoři „Prohlášení humánní pedagogiky“

Amonašvili Š. A. – prezident Mezinárodní asociace společenských sdružení „Mezinárodní centrum humánní pedagogiky“, Rytíř humánní pedagogiky, Rytíř dětství, doktor psychologických věd, profesor Moskevské městské pedagogické univerzity (MGPU), akademik Ruské akademie vzdělávání (RAO), nositel prémie vlády RF.

Mallajev D. M. – prezident Všeruské společenské organizace „Centrum humánní pedagogiky“, rektor Dagestánské státní pedagogické univerzity, doktor pedagogických věd, profesor, člen korespondent Ruské akademie vzdělávání (RAO), Rytíř humánní pedagogiky, Machačkala, Rusko.

Kruk S. L. – viceprezident Mezinárodní asociace společenských sdružení „Mezinárodní centrum humánní pedagogiky“, prezident Všeukrajinské kulturně vzdělávací asociace Humánní pedagogiky, ředitel centra inovační pedagogiky a psychologie, kandidát pedagogických věd, docent Národní univerzity Chmelnického, Rytíř humánní pedagogiky, Ukrajina.

Mansurova K. Š. – členka Koordinační rady Mezinárodní asociace společenských sdružení „Mezinárodní centrum humánní pedagogiky“, vedoucí Mezinárodního společenského hnutí „Rodičovská péče“, kandidátka chemických věd Rytíř humánní pedagogiky, Moskva, Rusko.

Molčanova K. A. – členka Koordinační rady Mezinárodní asociace společenských sdružení „Mezinárodní centrum humánní pedagogiky“, předsedkyně Asociace humánně osobnostní pedagogiky v Estonsku, Rytíř humánní pedagogiky, Tallin, Estonsko.

Pogrebnjaka I. – členka Koordinační rady Mezinárodní asociace společenských sdružení „Mezinárodní centrum humánní pedagogiky“, předsedkyně vedení Asociace humánní pedagogiky Lotyšska, vedoucí centra humánní pedagogiky střední školy „Anniňmujža“ města Rigy, Rytíř humánní pedagogiky, Lotyšsko.

Stulpiněň I. – člen Koordinační rady Mezinárodní asociace společenských sdružení „Mezinárodní centrum humánní pedagogiky“, předseda Asociace humánní pedagogiky v Litvě, Rytíř humánní pedagogiky, autor knihy „Fyzika jazykem srdce“, učitel, Klajpeda Litva.

Sultanova Ch. – vedoucí Čečenského republikového centra humánní pedagogiky, vedoucí oddělení inovační a národní vzdělávací politiky Ministerstva vzdělávání a vědy Čečenské republiky, Zasloužilá učitelka Čečenské republiky, Rytíř humánní pedagogiky, Groznyj, Rusko.

Sultanov K. T. – vedoucí Dagestánského republikového centra humánní pedagogiky, ředitel gymnázia „Kultura světa“, zasloužilý učitel Dagestánu, Rytíř humánní pedagogiky, Derbent, Rusko.

Šurtina T. V. – člen Koordinační rady Mezinárodní asociace společenských sdružení „Mezinárodní centrum humánní pedagogiky“, předseda Republikánské společenské organizace „Centrum humánní pedagogiky Chakasské republiky „Škola života“ Š. Amonašviliho“, člen Společenské komory Chakasské republiky, čestný pracovník obecního vzdělání RF, Rytíř humánní pedagogiky, Abakan, Rusko.

Abramova M. N. – zástupce vedoucího městského úřadu obecního vzdělání Akademického, čestný pracovník obecního vzdělání RF, Rytíř humánní pedagogiky, Moskva, Rusko.

Alexandrova V. G. – členka Koordinační rady Mezinárodní asociace společenských sdružení „Mezinárodní centrum humánní pedagogiky“, doktorka pedagogických věd, profesorka na Moskevské městské pedagogické univerzitě (MGPU), autorka monografie „Křesťanské prameny humánní pedagogiky“, Rytíř humánní pedagogiky, Moskva, Rusko.

Alexejenko I. V. – pedagog doplňujícího vzdělávání školy M. Gorkého, člen vedení kulturně osvětového centra „Garmonija“, Rytíř humánní pedagogiky, Klajpeda, Litva.

Amonašvili N. A. – učitel Tbilisské 1. experimentální veřejné školy, doktor pedagogických věd, autor příručky a didaktických materiálů pro 1-4 třídy, Rytíř humánní pedagogiky, Tbilisi, Gruzie.

Amonašvili M. G. – zástupce ředitele Tbilisské 1. experimentální veřejné školy, Tbilisi, Gruzie.

Amonašvili P. Š. – spisovatel, prezident dětského uměleckého střediska „Basti-Bubu“, Tbilisi, Gruzie.

Bak V. F. - viceprezident Všeukrajinské kulturně vzdělávací asociace Humánní pedagogiky, učitel metodik, držitel titulu „Učitel Ukrajiny“, autor knihy „Biologie jazykem srdce“, Rytíř humánní pedagogiky, Artemovsk, Ukrajina.

Baraňuk M. A. – člen Koordinační rady Mezinárodní asociace společenských sdružení „Mezinárodní centrum humánní pedagogiky“, člen vedení Asociace humánně osobnostní pedagogiky v Estonsku, vedoucí Estonského společenského centra humánní pedagogiky, vedoucí Lasnamjaeského dětského centra, Rytíř humánní pedagogiky, Tallin, Estonsko.

Boguslavskij M. V. – hlavní redaktor novin „Pedagogičeskij věstnik“, doktor pedagogických věd, profesor, člen korespondent Ruské akademie vzdělávání, Rytíř humánní pedagogiky, Moskva, Rusko.

Gvilava M. S. – učitel na Tbilisské 1. experimentální veřejné škole, Rytíř humánní pedagogiky, Tbilisi, Gruzie.

Gorodovič S. Ju. – vedoucí Blagověščenského oddělení Všeruské společenské organizace „Centrum humánní pedagogiky“, ředitel Vědecké společnosti studujících „Náš dom“, Rytíř humánní pedagogiky, Rusko.

Grigalašvili Z. A. – ředitel Tbilisské 1. experimentální veřejné školy, Tbilisi, Gruzie.

Jevdokimova Je. S. – vedoucí Volgogradského oddělení Všeruské společenské organizace „Centrum humánní pedagogiky“, kandidátka pedagogických věd, docentka, Laureátka prémie vedení města Volgogradu, Rytíř humánní pedagogiky, Rusko.

Zujev D. D. – hlavní redaktor „Antologie humánní pedagogiky“, člen korespondent Ruské akademie vzdělávání (RAO), profesor, Rytíř humánní pedagogiky, Moskva, Rusko.

Gulivatj V. M. – prezident Akademie humánní pedagogiky, Rytíř humánní pedagogiky, Vinnica, Ukrajina.

Kiršin I. A. – vedoucí Kaliningradského oddělení Všeruské společenské organizace „Centrum humánní pedagogiky“, vedoucí studia „Solněčnyj Sad“ lycea č. 49, kandidát pedagogických věd, Rytíř humánní pedagogiky, člen vedení Mezinárodního centra humánní pedagogiky, Rusko.

Kučerovskij V. A. – vedoucí Oděského oddělení Všeukrajinského kulturně vzdělávacího osvětového centra humánní pedagogiky, hlavní redaktor novin „Gumannaja pedagogika“, Rytíř humánní pedagogiky, Bělgorod-Dněstrovskij, Ukrajina.

Michajlov E. B. – člen vedení Všeukrajinské kulturně vzdělávací asociace Humánní pedagogiky, vedoucí Černovického oblastního centra humánní pedagogiky, Černovcy, Ukrajina.

Nadočij T. L. - člen vedení Všeukrajinské kulturně vzdělávací asociace Humánní pedagogiky, vedoucí Charkovského oblastního centra humánní pedagogiky, člen tvůrčího svazu „Kongres literátů Ukrajiny“, Rytíř humánní pedagogiky, Charkov, Ukrajina.

Nikitin V. G. – člen Koordinační rady Mezinárodní asociace společenského sdružení „Mezinárodní centrum humánní pedagogiky“, předseda Mezinárodního společenského jury „Srdce a labuť“, generální ředitel Vedoucí společnosti „Rosteněprgokomplex“, s.r.o., Rytíř humánní pedagogiky, Rostov na Donu, Rusko.

Nioradze V. G. – učitel, akademik Akademie pedagogických a sociálních věd (APSN), doktor pedagogických věd, profesor Moskevské městské pedagogické univerzity (MGPU), autor pedagogického systému kultivování písemné řeči, Rytíř humánní pedagogiky.

Ozols D. - viceprezident Mezinárodní asociace společenských sdružení „Mezinárodní centrum humánní pedagogiky“, člen vedení Asociace humánní pedagogiky Lotyšska, Rytíř humánní pedagogiky, Riga, Lotyšsko.

Pavlova T. L. – členka Koordinační rady Mezinárodní asociace Společenských sdružení „Mezinárodní centrum humánní pedagogiky“, vedoucí Novosibirského oddělení Všeruské společenské organizace „Centrum humánní pedagogiky“, profesorka, vedoucí katedry pedagogiky Novosibirské státní pedagogické univerzity, kandidátka pedagogických věd, čestný pracovník vysokoškolského profesionálního vzdělávání RF, Rytíř humánní pedagogiky, Rusko.

Rumjanceva T. N. - členka Koordinační rady Mezinárodní asociace společenských sdružení „Mezinárodní centrum humánní pedagogiky“, referentka centra humánní pedagogiky Mezinárodního centra Rerichových, Moskva, Rusko.

Salienko N. A. – člen vedení Všeukrajinské kulturně vzdělávací asociace Humánní pedagogiky, vedoucí Dněpropetrovského oddělení Všeukrajinské kulturně vzdělávací asociace humánní pedagogiky, lékař metodik Městského centra zdraví, Rytíř humánní pedagogiky, Ukrajina.

Sartanija V. Š. – doktor ekonomických věd, profesor, děkan fakulty řízení ekonomiky a podnikání Gruzínské univerzity Svatého Andreje Pěrvovzannovo Patriarcha Gruzie, akademik Akademie pedagogických a sociálních věd (APSN), Tbilisi, Gruzie.

Schvitaridze T. M. – zakladatel a producent dětského uměleckého centra „Basti-Bubu“, umělecký vedoucí souboru, autor dětských pořadů na televizních vysílacích kanálech Gruzie, Tbilisi, Gruzie.

Černozemova Je. N. – viceprezidentka Mezinárodní asociace společenských sdružení „Mezinárodní centrum humánní pedagogiky“, viceprezidentka Všeruské společenské organizace „Centrum humánní pedagogiky“, doktorka filozofických věd, profesorka, Rytíř humánní pedagogiky, Moskva, Rusko.

Šišova M. I. - viceprezidentka Mezinárodní asociace společenských sdružení „Mezinárodní centrum humánní pedagogiky“, viceprezidentka Všeruské společenské organizace „Centrum humánní pedagogiky“, ředitelka státní vzdělávací organizace střední všeobecně vzdělávací škola (GOU SOŠ) č. 200, čestný pracovník všeobecného vzdělávání RF, Laureát prémie starosty města Moskvy, kandidát pedagogických věd, Rytíř humánní pedagogiky, Moskva, Rusko.

Cuckiridze Z. L. – novinář, doktor pedagogiky, profesor, koordinátor pedagogického výzkumu institutu pedagogiky univerzity I. Čavčavadze, Tbilisi, Gruzie.

Ermetov I. O. – člen Koordinační rady Mezinárodní asociace společenských sdružení „Mezinárodní centrum humánní pedagogiky“, viceprezident Všeukrajinské kulturně vzdělávací asociace Humánní pedagogiky, vedoucí Kyjevského oddělení humánní pedagogiky, Laureát prémie Kabinetu ministrů Ukrajiny.

Jaunzemis T. – člen Koordinační rady Mezinárodní asociace společenských sdružení „Mezinárodní centrum humánní pedagogiky“, člen vedení Asociace humánní pedagogiky Lotyšska, vedoucí oddělení vzdělání Smiltěnského kraje, Rytíř humánní pedagogiky, Lotyšsko.